

JUSTITSMINISTERIET

Administrationsafdelingen

Dato: 7. december 2012
Dok.: 629113

UDKAST TIL TALE

til brug for besvarelse af samrådsspørgsmål O, P og Q den 14. december 2012.

Spørgsmål O:

”Vil justitsministeren redegøre for regeringens nye princip om finansiering af strafforhøjelser som omtalt på forsiden af Politiken den 22. oktober 2012 under overskriften ”Ingen hårdere straffe uden penge”?”

Spørgsmål P:

”Vil justitsministeren redegøre for, hvilke initiativer, der er eller vil blive sat i værk for at sikre, at man følger det nye princip om finansiering af strafforhøjelser?”

Spørgsmål Q:

”Vil finansministeren og justitsministeren redegøre for, hvordan det nye princip om finansiering af strafforhøjelser er fulgt i finanslovsaftalens punkt om højere straffe for kursmanipulation og insiderhandel?”

Spørgsmålene er stillet efter ønske fra Karsten Lauritzen (V)

1. Forholdene i landets fængsler og arresthuse ligger denne regering meget på sinde, og regeringen ønsker naturligvis, at kriminalforsorgen har en tilstrækkelig kapacitet og velfungerende fængsler og arresthuse.

Derfor er jeg også glad for spørgsmålene, som giver mig lejlighed til at redegøre nærmere for, hvordan regeringen ønsker at håndtere de kapacitetsmæssige konsekvenser, som fremtidige strafskærper måtte få for kriminalforsorgen.

Jeg håber spørgeren og udvalget er med på, at jeg besvarer de tre samrådspørgsmål sammen, idet de alle handler om finansiering af strafskærper.

2. Regeringen har netop indgået en aftale med Enhedslisten, Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti om kriminalforsorgens økonomi i 2013-2016. Et af de store temaer i drøftelserne om aftalen var netop finansiering af tidligere vedtagne strafskærper.

Der er med aftalen fundet en god og langtidsholdbar løsning, der ikke kun giver et svar på de aktuelle kapacitetsudfordringer, men som også forbedrer sikkerheden og vilkårene for det resocialiserende arbejde. Det vil jeg vende tilbage til.

Med aftalen er tidligere strafskærper nu fuldt finansieret og aftalen indeholder ikke særlige begrænsninger eller principper for det fremadrettede arbejde.

Når det er sagt, vil jeg gerne understrege, at denne regering tager ansvar for sine politiske beslutninger. Også når det gælder økonomiske konsekvenser af eventuelle strafskærper.

Det hører med til en ansvarlig regeringsførelse, at man vurderer de økonomiske konsekvenser af sin politik, og at man – om nødvendigt – anviser den fornødne finansiering. Uanset om det sker gennem omprioriteringer inden for de eksisterende økonomiske rammer eller ved at bevilge ”nye” penge.

Skulle regeringen på et tidspunkt ønske at hæve straffen, vil regeringen således foretage en nøje vurdering af de økonomiske konsekvenser, herunder i forhold til kapaciteten i landets fængsler og arresthuse.

Vurderer regeringen i den forbindelse, at kriminalforsorgen ikke vil kunne håndtere de kapacitetsmæssige konsekvenser af strafskærpelsen, vil regeringen naturligvis sikre, at der findes en holdbar løsning.

Det er således vigtigt for mig at slå fast, at regeringen ikke vil hæve straffen uden, at vi grundigt har overvejet og fremlagt de økonomiske konsekvenser.

Det synes jeg egentlig ikke er særlig politisk – det er bare almindelig økonomisk ansvarlighed og sund fornuft.

3. Jeg synes, at man må kunne forvente, at de politikere, der ønsker at hæve straffen, samtidig tager ansvar for at løse de udfordringer, som det måtte have for landets fængsler og arresthuse.

Vi kender kun alt for godt konsekvenserne af ufinansierede strafskærpelser. Nemlig overfyldte fængsler og arresthuse.

[Kriminalforsorgen har i de seneste år oplevet et usædvanligt højt belæg [96-98 pct.].]

Overfyldte fængsler betyder selvsagt, at sikkerheden forværrer for både kriminalforsorgens medarbejdere og for de indsatte, som oplever trusler og i værste fald egentlige voldsepisoder.

Men overfyldte fængsler betyder også, at vilkårene for kriminalforsorgens resocialiserende arbejde forringes. Det kan betyde, at flere falder tilbage til kriminalitet efter endt afsoning, og – i sidste ende – at flere bliver ofre for kriminalitet

Denne regering ønsker hverken, at kriminalforsorgens medarbejdere, de indsatte eller befolkningen skal betale prisen for de strafskærpelser, vi måtte vælge at gennemføre.

Det synes jeg faktisk bare er udtryk for politisk ansvarlighed.

Lad mig i den forbindelse komme med et eksempel. Venstre har tidligere ønsket, at der ved tildeling af fængselsstraf skulle kunne ske sammenlægning af straffe for de enkelte lovovertrædelser, som pådømmes samtidig – altså princippet om absolut kumulation.

For eksempel således, at straffen for at begå 3 indbrud er 3 gange så hård, som straffen for at begå 1 indbrud.

Indførelse af princippet om absolut kumulation vil – hvis princippet indføres med udgangspunkt i de eksisterende strafniveauer for enkeltstående forbrydelser – medføre stærkt forøgede udgifter i kriminalforsorgen.

Således skønner Straffelovrådet merudgifterne til at udgøre i størrelsesordenen 9-10 mia. kr. i engangsudgifter, hvortil der kommer løbende årlige driftsudgifter på over 1,7 mia. kr.

Jeg mener simpelthen, at det vil være politisk uansvarligt at indføre et sådant princip uden at forholde sig til, om det overhoved er muligt for kriminalforsorgen, at håndtere de økonomiske konsekvenser.

4. Det undrer mig derfor også, at Venstre ved forhandlingerne om kriminalforsorgens økonomi ikke ville være med til at finde en løsning på de manglende pladser i fængslerne og i arresthusene.

Jeg er helt enig i nødvendigheden af strafskærpelserne for f.eks. hjemmerøveri og organiseret indbrudskriminalitet, der fuldt indfaset årligt svarer til over 150 fængselspladser.

Men jeg mener samtidig, at vi – der har besluttet at gennemføre strafskærpelserne – nødvendigvis må tage ansvar for de konsekvenser, som det har for forholdene i landets fængsler og arresthuse.

5. Det har vi netop gjort i forbindelse med efterårets forhandlinger om kriminalforsorgens økonomi i 2013-2016, hvor vi bl.a. besluttede at etablere 200 nye fængselspladser svarende til en samlet udgift på over 340 mio. kr. i aftaleperioden.

Vi har med aftalen om kriminalforsorgens økonomi skaffet en langtidsholdbar og robust løsning på kapacitetsudfordringerne i kriminalforsorgen.

Men det er klart, at vi – såfremt vi i løbet af aftaleperioden ønsker at hæve straffen – vil være nødt til at vurdere, hvorvidt kriminalforsorgen vil kunne håndtere konsekvenserne heraf inden for de eksisterende økonomiske rammer.

6. For så vidt angår de nævnte strafskærpelser for kursmanipulation og insiderhandel, som spørgeren henviser til i sit ene spørgsmål, kan jeg fortælle, at regeringen også i disse tilfælde har foretaget en vurdering af de økonomiske konsekvenser.

I det konkrete tilfælde har regeringen vurderet, at kriminalforsorgen kan håndtere de kapacitetsmæssige konsekvenser inden for de økonomiske rammer, som kriminalforsorgen netop er blevet sikret med aftalen om kriminalforsorgens økonomi i 2013-2016.

Jeg skal i øvrigt bemærke, at det ved udfærdigelsen af lovforslag som bekendt er fast procedure, at der foretages en vurdering af forlagets økonomiske konsekvenser.

Jeg kan således oplyse spørgeren om, at regeringen ikke finder det nødvendigt at iværksætte yderligere initiativer med henblik på at kunne vurdere, hvilke konsekvenser en strafskærpelse måtte have for forholdene i landets fængsler og arresthuse.

Med aftalen om kriminalforsorgens økonomi i 2013-2016 har regeringen sammen med Enhedslisten, Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti fundet en god og langtidsholdbar løsning for kriminalforsorgens økonomi og dermed også et rigtig godt afsæt for at kunne håndtere de variationer i belægget, der erfaringsmæssigt vil forekomme.

Jeg er meget tilfreds med, at der er indgået en bred politisk aftale om kriminalforsorgens økonomi, og at vi således er flere, der har ønsket at tage ansvar for forholdene i kriminalforsorgen.

Jeg synes i den sammenhæng, at det er ærgerligt, at spørgeren og hans parti ikke ønskede være med til tage dette ansvar.